

Danmark og euroen

Pengepolitikken i euroområdet – ECB og inflationsmålsætningen

Hvad er konsekvenserne for beskæftigelsen af eurosamarbejdets pengepolitik, hvor centralbanken ECB er uafhængig og bruger sin rente til at sikre lav og stabil inflation, hvad er forskellen på pengepolitikken i eurolandene og andre lande, og er der forskel på den danske fastkurspolitik og euro-deltagelse, når det gælder dansk pengepolitik?

- ØMU's bestemmelser om pengepolitikken understøttes af alle økonomisk-politiske erfaringer: Pengepolitikken bidrager bedst til beskæftigelse og vækst hvis den varetages af en uafhængig centralbank og rettes mod lav og stabil inflation. Alle centralbanker i vores del af verden har lav inflation som primært mål.
- ECB's pengepolitik adskiller sig ikke fra centralbankerne i USA, UK og Sverige. Sveriges Riksbank og Bank of England har f.eks. mål om inflation på 2 pct., omtrent ligesom ECB. USA har ikke et præcist inflationsmål, men drøfter indførelsen af et sådant, og fører i praksis samme politik rettet mod lav og stabil inflation. Forskellen på euroområdet og de øvrige lande er, at eurolandene sikrer den lave inflation i fællesskab, og derudover har fordele af valutakursstabilitet, sparede vekselomkostninger m.v.
- Hensyn til velfærd og jobskabelse er således argumenter til fordel for den uafhængige Europæiske Centralbank (ECB) og dens inflationsmål på 2 pct. i eurolandene under ét på mellemlang sigt.
- Det er ikke muligt at føre en pengepolitik, der fokuserer mere på beskæftigelse end på inflation. Erfaringer viser, at der ikke er noget valg (trade-off) mellem høj beskæftigelse og lav inflation. Inflation er tegn på en ubalance, som ikke kan vare ved. En pengepolitik, der lempes mere end det der kan sikre stabil inflation kan – præcis ligesom en for lempelig finanspolitik – i bedste fald styrke beskæftigelsen på kort sigt, men på bekostning af højere inflation, spekulative bobler og højere renter på lidt længere sigt.
- Når ECB bruger sin rente til at stabilisere inflationen, stabiliserer den samtidig også beskæftigelsen. ECB sætter renten ned og bidrager til at sætte gang i aktiviteten under en lavkonjunktur, hvor både beskæftigelse og inflation typisk er relativt lav i alle eller de fleste europæiske lande.
- Historiske erfaringer viser, at lande med relativt høj inflation ikke har relativt høj beskæftigelse, tværtimod. Erfaringer fra de enkelte lande viser også, at perioder med stabilitetsorienteret politik, herunder lav og stabil inflation, typisk falder sammen med perioder med høj beskæftigelse.

- Danmark har i kraft af fastkurspolitikken allerede samme penge- og valutakurspolitik som eurolandene. Nationalbanken følger ECB's politik, men har ikke indflydelse herpå. Fastkurspolitikken har i over 25 år været støttet af skiftende regeringer og et meget bredt flertal i Folketinget. Eurodeltagelse er reelt blot en videreførelse af denne fastkurspolitik, der i tillæg giver en række praktiske, politiske og økonomiske fordele.